

Rapsodi från våra rapskonferenser

Gunilla Larsson, Svensk Raps AB

Foto: Micke Fransson

För att presentera den svenska rapsens alla fördelar har Svensk Raps AB under vårvintern anordnat två stycken rapskonferenser i Vänersborg och Linköping.

Till båda mötena hade bjudits in personer som har anknytning till mat och kost vid t.ex. skolor och

kommuner, hushållningssällskap, matskribenter och andra konsumentföreträdare. De lokala Frö- och Oljeväxtodlareföreningarna i västra och östra Sverige hade förlagt sina årsstämmor i anslutning till konferensen och därmed fanns också odlarsidan representerad. Anslutningen var god och intresset stort.

Vegetariskt smörgåsbord

Dagen startade med en superb lunch som tillagats av kocken Daniel Quartey, som Svensk Raps AB samarbetat med i den bok om

rapsen och dess fördelar som presenterades vid konferensen.

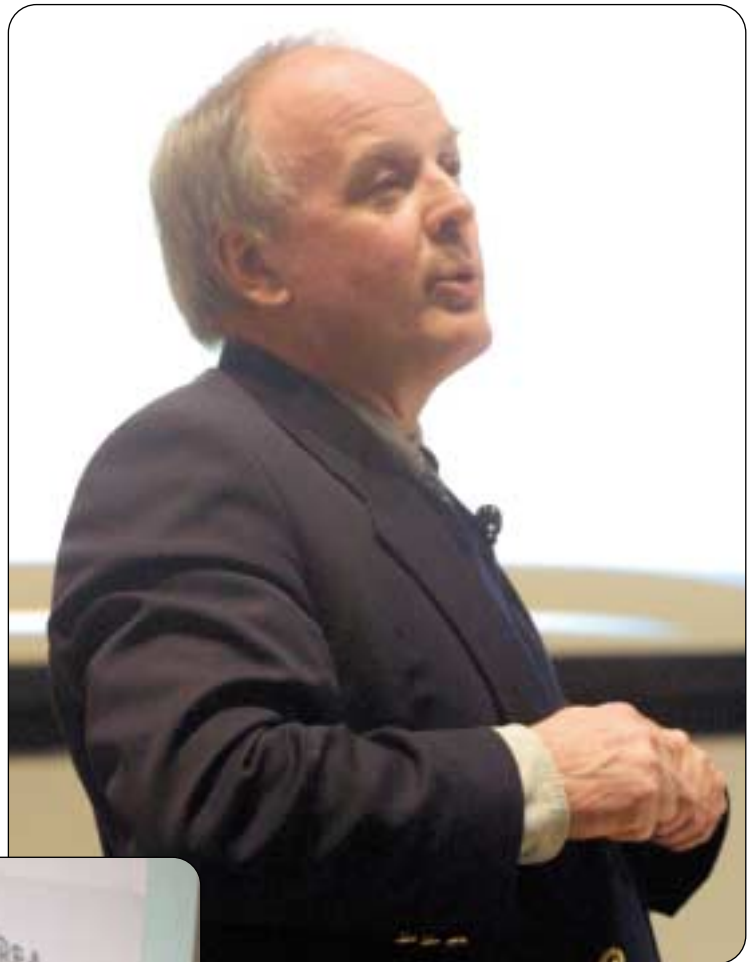
Daniels specialitet är vegetarisk mat. Deltagarna fick smaka på ett helt smörgåsbord bestående av enbart vegetariska rätter.

Naturligtvis ingick rapsoljan som en ingrediens i flera av maträtterna. När alla mätta och belåtna tog plats i föreläsningssalen fortsatte dagen med flera intressanta föredrag som på olika sätt belyste rapsens betydelse i både i landskapet och i kosten. Här följer ett axplock med några av föreläsarnas synpunkter.

▷ Odling i balans

Projektet Odling i balans har som bas i verksamheten 16 pilotgårdar. En målsättning man arbetar efter är att ekonomi och ekologiska gå hand i hand. Projektledare Lars Törner pekade bland annat på vikten av att arbeta med en bra växtföljd. Under 80- och 90 talet talade vi inte så mycket om växtföljder utan då gällde det att producera det som betalade sig bäst. Idag måste vi tänka om för att även i fortsättningen kunna ta höga skördar. Oljeväxterna utgör en viktig del i en uthållig växtodling, påpekar Lars. Rapsens förmåga att ta tillvara kväve i marken på hösten är unik. I gengäld finns det också relativt stora kvävemängder i skörderesterna efter rapsen. Genom att bearbeta fältet så lite som möjligt på hösten

Glöm inte bort, att oljeväxterna är en viktig del för att bedriva ett uthålligt lantbruk, påpekade Lars Törner för deltagarna i mötet i Linköping. Foto:

och utnyttja direktsådd minskar vi risken för att kvävet läcker ut ur markprofilen.

Inblick i biets värld

Biets värld är för de flesta av oss en ganska okänd tillvaro. Josef Stark, SLU gav deltagarna mycket intressanta inblickar i binas betydelse som pollinatörer i naturen. För att svensk biodling ska ha bra möjligheter att producera honung måste vi ha minst 100 000 ha oljeväxter i landet. Finns tillräckligt med raps i slättbygderna kommer detta att även vara till nytta för andra pollinatörer än bin, påpekade Josef. Genom att placera två

Josef Stark berättade engagerat om bin och getingar och betydelsen av tillräckligt med raps i naturen. Foto:

bisamhällen/ha i oljeväxterna får biodlaren drygt 100 kg honung. Denna kan säljas till ca 40 kr/kg. Varför blir inte fler lantbrukare biodlare och tar in hela inkomsten från rapsodlingen? Förutsättningen för en hög rapsskörd är bin och förutsättningen för bin är oljeväxter, avslutade Josef Stark sitt inlägg.

Kallpressad rapsolja i köket

Daniel Quartey hade inte bara till uppgift att servera deltagarna en god lunch utan han tillhörde skaran föredragshållare som lovordade rapsoljan. Han arbetar med ett "grönt" kök och anser att man inte ska behöva vara vegeterian för att gilla grön mat. Han talar sig varm för rapsoljan och speciellt den kallpressade, gärna närproducerad eftersom det inger trovärdighet och trygghet hos konsumenten. Rapsoljan är det bästa fett som säger Daniel. Det är fleromättat, innehåller antioxidanter och vitaminer och har kolesterolsänkande effekt. Ur matlagningsynpunkt har oljan fördelen att den alltid är flytande.

Provsmakning av kallpressad rapsolja.

Provsmakning

Provsmakning av vin är ju populärt, men på en rapskonferens provsmakar man kallpressad rapsolja. De flesta blev nog överraskade att rapsoljan var så smakrik. Med dagens

hälsotrend och där vi försöker göra vardagsmaten till något extra kommer rapsoljan att lyftas fram och att bli ännu mer intressant, avslutar Daniel Quartey. ■

Glada och nöjda föredragshållare samlas efter två dagars konferenser. Från vänster Johan Biärsjö, Svensk Raps AB, Josef Stark, SLU, Daniel Quartey, "rapskocken", Peter Malmström, lantbrukare på en av Odling i balans pilotgårdar i Östergötland, Lars Törner, projektledare Odling i balans.